

İstanbul'un Kızları

— Şerafettin Sorkun · 09 Ağustos 2024

Yoksul insanların tavanlarını tutacak direkleri payandaları yoktur. Bir umuda koşarlar yaşamlarının serserfil geçen çıkmazlarında. Eşyaları yoktur bu yüzden göçleri kolaydır. Göç; kuşlar gibi uçurmektir sılalarından ne olduklarını bilemeyecekleri bir başka kente. Anadolu insanı yıllar yılı taşı toprağı altındır diye ama kara trenlerle ama otobüslerle doldurmuş rüyalar ülkesi güzel İstanbul'u. İstanbul güzeldir, güzel olduğu için nazlıdır, nazlı olduğu kadarda çetindir yamaçları, yokuşlarıyla zordur. İstanbul elde edilmesi, fethedilmesi zor bir kadın gibidir. Ne sevdalar yaşanmıştır bu kentte. Anadolu insanına yeşilçam sinemasıyla bu kent öğretmiştir aşkı sevdayı. Bu yüzden İstanbul'un kızları tüm Anadolu bekar erkeklerinin rüyalarında hayallerinde yaşattıkları bir isteridir. İstanbul'un kızları kibardır, zariftir, baş döndürecek kadarda güzellikleri vardır. Onların tutkuları sevdaları yürektendir. Görmediği bu güzelliklere aşık olmak için çıkmıştır yollara Anadolu'nun yağız delikanlıları. Aşk kim inkar edebilirki, kim görmezden gelip aşka umursuz davranabilirki? Aşk yeryüzünde yaşayan tüm canlıların, bitkilerin haricinde var olduğu gerçek olan diğer bir yaşayan, soluk alıp veren subjektif bir canlıdır. Onun varlığını hissetmeyen, kabul etmeyen sobalarda yakılan meşe odunlarından başka bir şey değildir, sadece bir kütüktür. Yıllar yıllar önce köyümüzde İstanbul güzelliğine uçup giden köy gençlerimiz, köyde toprağı olmadığından tebdilihava yapan ailelerimiz oldu. İlkbaharda gelen, Sonbaharda giden ve yavrularını büyütüp uçup giden göçmen kuşlar misali uçup gittiler güzel İstanbul'a. Kimileri ara ara döndü kimileri ise hiç gelmediler ve nesiller değiştikçe büyüdükçe unutulup gidildiler. Sonra Anadolu'daki şehirlerde büyüdü liselerin haricinde ortaokulları köylerine yakın ilçelerde bitiren ve daha çok bu okullardan mezun olan köy gençlerinin itibar ettiği meslek liseleri bu büyüyen şehirlerimizde açılmaya başladı. Bu okullara kayıt olanlardan

biride teyzeoğlum Mehmet Demir'dir.Mehmede rahmetli enişte okula fazla yakın olmayan şimdi şehrin merkezinde kalan Aksinne Mahallesinden bir giriş ve girişle birlikte bir tek odası olan mülk sahibinin kira getirsin amacıyla hemen yanına kondurduğu plansız müştemilat gibi düşünölebilen bir ev tutmuştu.Köyden bazı gıdalarla destekli diğer ihtiyaçları çarşı pazardan temin edilecek bu evde Teyzeoğlu talebelik yaşamını sürdürken bizde ara sıra yanına uğrar o günkü yaş evrelerimizde ilgi alanımıza giren konulardan sohbetler ederdik.Bir gün rahmetli Osman enişte köyden bize geldi.Mehmedin evini ben kendi başıma bulamam birlikte gidelim bende iyice öğrenmiş olayım dedi.O zamanlar bilene kolay olan ama bilmeyene bir kaç defa gidilip gelinmeden öğrenilmesi zor olan Aksinne mahallesinin oradaki Çocuk Yuvasının arkasındaki sokaklardan Mehmedin eve doğru Osman enişteyle yürümeye başladık.Bizim oturduğumuz Öğretmenevleri mahallesiyle 1-1,5 km.falan uzaklığı vardı.Nihayet eve vardık.Evin penceresi alçakça ve caddeye bakar vaziyette idi.Dışarı ışığıyla pencereden evin içi görünmemesine rağmen yinede hafif kıpırdanır gibi yansıyan gölgeler görebildik.Kapı vurulmadan açıldı.Teyzeoğlu yanında simaen tanığım ama ismini hatırlayamadığım biriyle kapıda göröndü.Mehmet hoşgeldin Baba diyerek Babasının elini öpünce o simaen tanığım Mehmetle benden yaşça bir kaç sene daha büyük olan şahısta hoşgeldin dayı diyerek eniştenin elini öptü.Benlede tokalaştıktan sonra biz hole girmişken oda kapısı açıldı,bizim Konya taraflarını andırır giyimlere uymayan giyimde bir hanım gülümseyerek bizlere hoşgeldiniz dedi.Enişte genç bayana soğuk bir şekilde hoşbulduk dercesine başını salladı,ağzından tek bir kelime çıkmadı.İçeri geçtik oturduk,Mehmetle simaen tanığım şahıs eniştenin suratını asıp hiç konuşmaması üzerine bir suçluluk hissine kapılmışlardı sanki.Bayan ben çay yapayım diye holde kaldı,tatsız durumdan hiç konuşulmamasından sıkılarak kurtulmak adına öbür şahısta bende yardım edeyim deyip hole çıktı.Enişte sormadan Mehmet babasına köye geçecekler bana uğradılar dedi.Sessiz geçen bir yarım saatten sonra çaylar geldi,içildi,çaylar içilirken bayan yine holde bekledi.Enişte bana gidelim manasına işaret etti,kalktık.Mehmet belkide böyle bir durumda hayatının en zor anlarını yaşıyordu.Biz kapıdan çıkıp giderken Mehmet ayakkabılarını giyip bizim yürüdüğümüz istikamete doğru bizle yürümeye başladı.Beraber yürürken enişte Mehmede sen geri dön onlarda hemen gitsinler dedi.Ben eniştenin akrabalarını fazla tanımıyorum ama köylük yerde herkes daha çok küçükler büyüklerine hörmət olsun diye dayı yahut emmi diye hitap ederler.Simaen tanığım yabancının enişteye dayı demesi akrabalığından değil bu tür gelenekten dolaydır.Olayı sonradan enine boyuna öğrendiğim zaman çok çok üzöldüm.Simaen tanığım kişi köyden çok çok eskilerde tutunabilmek için İstanbul gurbetine giden kimsesizlerden biriymiş.İstanbul'da yıllar yıllar sonra kendisine gönöl verip gelen ve karısı olan bir İstanbul kızıyla köyüne dönüp yıkılmadım işte ayaktayım dercesine gelmek istemiş.Mehmetle mektuplaşıyorlarmış,mehmet onları daha evvelden aldığı mektup üzerine garajda karşılayarak misafir etmiş.Köye gitmeden evvel çok düşünmüşler.Böyle etekli tırnakları ojeli modern giyimli bir bayan eniştenin yadırgadığı gibi köyde yadırganma durumunu yaşar düşünceyiyle bu değer yargıları doğrultusunda verilen bir kararla köyüne hiç uğramadan gerisin geri İstanbul'a dönmüşler.Düşünüyorumda karşıt cinsi sadece çeşme başlarında yahutta su doldurduktan sonra dönerlerken ayıp olacak diyede birbirlerini göz uçlarıyla gizlice bakar-kör görebilen köy erkekleri evlenecekleri bayanları sadece ve sadece Annelerinin görüp seçimleriyle izdivaç yapabiliyorlardı.Bir

gençkızın cemalini görmek çok zordu. Anneler kim iyi iş tutarsa onları gelin adayı olarak seçiyorlardı. Şimdiki bizim çıtkırıldım kızlar o zamanlar böyle bir durumla karşı karşıya kalsalar ömür boyu ölesiye evlenme şansları olamazdı. İşte böyleydi Anadolu'da bayan. Her ne kadar Büyük Atatürk 1933 lerde bayanlara hiç bir ülkenin vermediği eşit hak ve hürriyetleri vermişse de adet gelenek ve görenekler toplum tarafından bayanı Büyük Atamızın vermiş olduğu bu haklardan mahrum etmiştir. Günümüzde nerdeyse bayanlar erkeklere izdivaç teklif etme erkeğin peşinden gitme yahut arkadaşlık teklif edebilme imtiyazlarına sahip olacak durumlara gelmişlerdir. Bu yüzden bizi sosyalleştiren kadının peçeden şalvardan kurtulmasını sağlayan Yeşilçam Sinemasıdır ve İstanbulun kızlarıdır. Öyle sanıldığı gibi Anadolu insanının "İstanbulun kızları, artisliktir pozları" şeklindeki alayımı tavrı ve yaklaşımlardan ziyade kadının uygar bir vaziyete bürünmesi medeniyet başşehir'i İstanbul sayesinde olmuştur. 31/Aralık-2016 Şerafettin Sorkun/Konya'dan